

УКРАЇНА

(19) UA (11) 63932 (13) U
(51) МПК (2011.01)
A01K 73/00ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) МОБІЛЬНИЙ СТАВНИЙ НЕВІД ДЛЯ ЛОВУ РИБИ

1

2

(21) u201103638

(22) 28.03.2011

(24) 25.10.2011

(46) 25.10.2011, Бюл.№ 20, 2011 р.

(72) ГАММА ВОЛОДИМИР ГРИГОРОВИЧ

(73) КЕРЧЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МОРСЬКИЙ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(57) Мобільний ставний невід, що складається з пастки і крил, який **відрізняється** тим, що невід виконаний з нероздільним каркасом і сітковою частиною, що дозволяє здійснити установку і зняття неводу протягом короткого періоду часу за допомогою самохідного судна, оснащеного вантажопідйомним і неводовитягуючим устаткуванням.

Корисна модель належить до галузі промислового рибальства і може бути використана для промислу риби в прибережних зонах морів і великих прісноводних водоймах.

Відомі сучасні рибальські ставні неводи належать до стаціонарних знарядь лову і конструктивно складаються з крил і пастки, остання містить у собі подвір'я, один або декілька сажів (котлів). Засіб лову заснований на принципі лабіринту - вхід у пастку вільний, а вихід риби з пастки ускладнений (Лукашов В.Н. Устрій і експлуатація знарядь промислового рибальства. - М.: Харчова промисловість, 1972. - С. 367).

Існують три способи установлення ставного неводу на промисловій ділянці: на жорсткому каркасі, на м'якому каркасі і комбінований. Технологія цієї операції передбачає два етапи: спочатку встановлюється міцний канатний каркас неводу за допомогою численних свай і відтяжок або наплавів і відтяжок з якорями, потім до каркаса кріпиться сіткова частина неводу. Дана операція дуже трудомістка і потребує багато часу на її виконання. Тому, як правило, ставний невід устанавливається на постійному місці на весь промисловий термін.

Розподіл і шляхи міграції риби залежать від багатьох чинників зовнішнього середовища, прогнозувати котрі дуже складно. Неможливість оперативної зміни рибальської ділянки в зв'язку з промисловими обставинами, що змінилися - головна хиба ставного неводного лову, що значно знижує його ефективність.

Задачею корисної моделі є конструкція мобільного неводу, який можна встановлювати і виймати протягом короткого (1÷1,5 години) періоду часу на будь-якій ділянці району промислу.

Поставлена задача вирішується тим, що каркас і сіткова частина ставного неводу ще на стадії

виготовлення з'єднується в єдине ціле, а установка і зняття неводу здійснюється із самохідного судна, оснащеного засобами механізації основних технологічних операцій промислового циклу.

Запропонована конструкція мобільного ставного неводу складається з однієї пастки і двох крил. Форма неводу задається і зберігається за рахунок крою сіткового полотна, каркаса з остропоківних канатних елементів (підбор, топінантів, пожилин), що відповідає оснащенню підборів неводу наплавками та грузилами і розтяжкою усього знаряддя за допомогою трьох якорів, що утримують невід від зносу вітром і плином води.

Конструкція з двома крилами призначена для вилову мігруючої («ходової») риби. Для вилову нагульної риби мобільний ставний невід можна використовувати по традиційній схемі з одним крилом. У цьому випадку за допомогою трьох якорів устанавливається пастка, а крило від центру вхідного пристрою розтягується й утримується четвертим якорем.

Для вилову донних і придонних видів риб за запропоновану конструкцію можна використовувати як донний ставний невід, для чого необхідно оснастити невід додатково повідцями з буями для візуального контролю за місцем розташування і формою знаряддя. Лінійні розміри повідців повинні відповідати глибині місця установки неводу.

Корисна модель пояснюється кресленнями. На фіг. 1 поданий загальний вид мобільного ставного неводу. Пастка вентерного типу, тобто закрита зверху, складається з подвір'я (1), сажа (2) і мішка (3) для улову.

Подвір'я трапецієподібної форми має вхідний пристрій, виконаний у вигляді пари усинків (відкрилок) під кутом 90° по відношенню один до одного. Саж, також трапецієвидної форми, є продов-

(13) U
(11) 63932
(19) UA

женням подвір'я і відділений від нього вхідним устроєм щільного типу або будь-яким іншим. Саж закінчується мішком, у який заганяється риба для наступного вилучення з пастки. Крила неводу (4) набираються з 100-метрових секцій до необхідної довжини.

На фіг. 2 подані схеми установки мобільного ставного неводу для вилову «ходової» риби.

На фіг. 3 подані схеми установки неводу для вилову нагульних скупчень риби.

Можливі два варіанти виконання операцій по установці і зняттю мобільного ставного неводу.

Варіант 1. Невід набирається на неводній площадці судна, починаючи з крил, закінчуючи пасткою. Установку починають із постановки якоря і буя, витравлюють якірні відтяжки мішка пастки на малому ході судна, потім за рахунок тримаючої сили якоря, сходять послідовно мішок, пастка, крила невода. Курс судна при цьому повинний відповідати напрямку установки одного з крил невода. Після сходу крил виставляють якір із буєм робочого крила, а друге крило буксирують до місця установки другого крилового якоря. Візуально контролюють розтяжку і конфігурацію неводу. У випадку неповного розправлення пасіки і крил, переходять до якоря пастки і за буйреп буксирують його до повного розкриття невода.

Зняття невода починають із підйому одного крилового якоря на борт судна, буксирують крило до місця установки другого крилового якоря і після підйому його починають вибірку обох крил разом (жгутом) за допомогою неводотягнучої машини з одночасною укладкою їх на неводній площадці з

таким розрахунком, щоб до моменту підйому мішка і якоря пастки невід був готовий до чергової його установки.

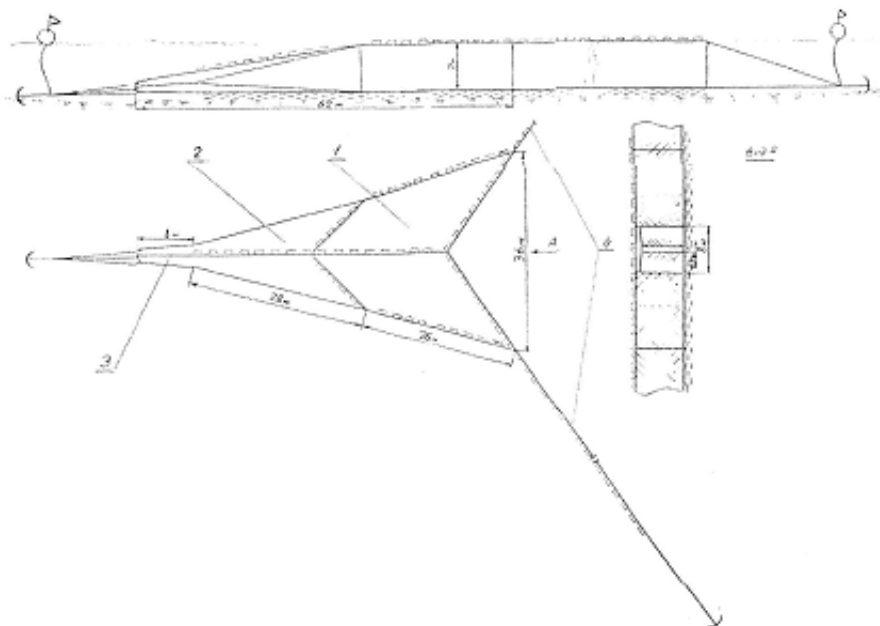
Варіант 2. Невід складають на неводній площадці судна в послідовності: перше (біжне) крило, пастка, друге (пятне) крило. Установку роблять аналогічно замету закидного невода по трикутній траєкторії: виставляють криловий якір із буєм, на ходу судна витравлюють крило, пастку з мішком, потім поворот судна на 90° і витралка другого крила. Після установки другого крилового якоря судно переходить до пастки, піднімають на борт буйреп, закріплений на кінці якірних відтяжок мішка, підключають до останніх якорів і опускають його на ґрунт, за буйреп буксирують якір до повного розкриття пастки і розправлення крил.

Зняття невода проводиться у зворотному порядку.

Перший варіант може бути рекомендований для установки мобільного неводу з короткими крилами на ділянках із рівним і не мулистим ґрунтом.

Другий варіант більш універсальний. Єдине обмеження - необхідно суворо дотримуватись напрямку і швидкості плинів для того, щоб у процесі вимітки другого крила пастку не знесло на крилову частину неводу.

Запропонована конструкція мобільного ставного неводу і способи його установки (зняття) дозволяють оперативно змінювати рибальські ділянки в залежності від промислової обстановки, що складається, виймати невід на час штормової погоди, для очищення від водоростей, для виробництва ремонтних робіт і т.п.

Фиг. 1

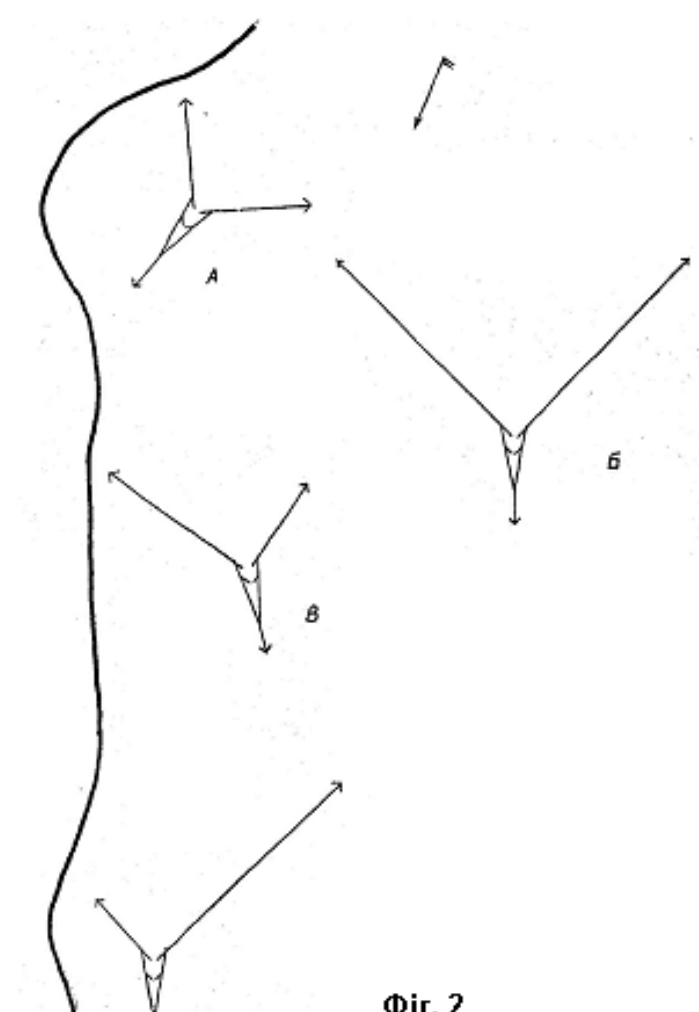
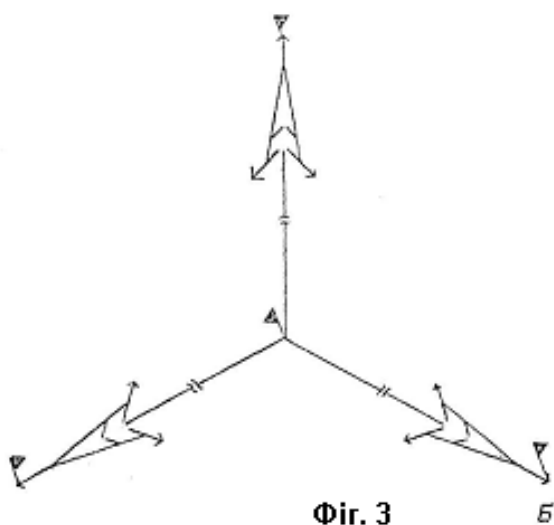
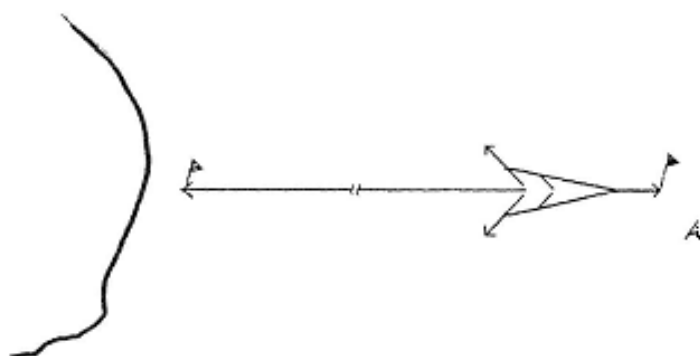

Fig. 2

Фиг. 3